

	«С.Ж. АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ» КЕАҚ НАО «КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ С.Д.АСФЕНДИЯРОВА»		
	Дипломнан кейінгі білім беру факультеті Академиялық сапа бөлімі	Резидент-дәрігерінің кәсіптік этика кодексі	Редакция: I 14 беттің 1 беті

Бекітілді
Басқарма шешімімен
2025 жылғы 8 қазандағы
№ 18 хаттамасымен

**«С.Ж.Асфендияров атындағы қазақ ұлттық медицина
университеті» КЕАҚ-ы резидент-дәрігерінің кәсіптік этика
Кодексі**

Қолданылу мерзімі 2025 жылғы 8 қазаннан бастап 2028 жылғы 8 қазанға дейін	Ұзарту мерзімі «__» _____ 20__ ж. бастап	Мәртебесі: Әрекеттегі ☒ Ескірген ☐
Алдыңғы ескірген құжат: жоқ	Құжатты басқаруға жауапты тұлғаның қолы: ДКББФ деканы	Коды № Көшірмесі № Данасы №

Алматы – 2025

	«С.Ж. АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ» КЕАҚ НАО «КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ С.Д.АСФЕНДИЯРОВА»		
	Дипломнан кейінгі білім беру факультеті Академиялық сапа бөлімі	Резидент-дәрігерінің кәсіптік этика кодексі	Редакция: 1
			14 беттің 2 беті

Келісу парағы

Атауы	Лауазымы	Т.А.Ә.	Әрекет түрі
Өзірлеу	Дипломнан кейінгі білім беру факультетінің деканы	Баймаханов А.Н. 15.09.2025ж.	Келісілді
	Академиялық сапа бөлімінің басшысы	Сыдыкова С.И. 16.09.2025ж.	Келісілді
Келісу	Академиялық жұмыс департаменті басшысының м.а.	Кодекова Г.С. 16.09.2025ж.	Келісілді
	«Жалпы медицина» № 2 мектебі деканының м.а.	Елгондина Г.Б. (Шопаева Г.А. м.а.) 15.09.2025ж.	Келісілді
	Педиатрия мектебі деканының м.а.	Кегенбаева Г.Б. (Аипов Р.Р. м.а.) 15.09.2025ж.	Келісілді
	Халықаралық факультеттің декан	Джардемалиева Н.Ж. 15.09.2025ж.	Келісілді
	Стоматология мектебінің деканы	Есембаева С.С. 16.09.2025ж.	Келісілді
	Атқарушы директор	Лахов С.В. 15.09.2025ж.	Келісілді
	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет басшысы	Әнуар Ә.Ә. 16.09.2025ж.	Келісілді
	Заң департаментінің басшысы	Ахмет А.Н. 16.09.2025ж.	Келісілді
	Тәуекелдерді басқару және сапа менеджменті жүйелері басқармасының басшысы	Жангирбаев М.Т. 16.09.2025ж.	Келісілді
	Проректор	Калматаева Ж.А. 22.09.2025ж.	Қол қойылды

	«С.Ж. АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ» КЕАҚ НАО «КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ С.Д.АСФЕНДИЯРОВА»		
	Дипломнан кейінгі білім беру факультеті Академиялық сапа бөлімі	Резидент-дәрігерінің кәсіптік этика кодексі	Редакция: I 14 беттің 3 беті

Мазмұны

1. Жалпы ережелер.....	4
2. Кодекстің мақсаттары мен міндеттері.....	5
3. Кәсіби этика қағидаттары.....	6
4. Резиденттің құқықтары мен міндеттері.....	7
5. Академиялық адалдық.....	8
6. Мүдделер қақтығысы, индустриямен өзара іс-қимыл және сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер.....	9
7. Коммуникация, сыртқы түрі, инфекциялық бақылау және ауысымды тапсыру-қабылдау.....	9
8. Жауапкершілік және ықпал ету шаралары.....	10
9. Іске асыру және қолдау тетіктері.....	10
10. Университет қызметкерлерінің жауапкершілігі.....	11
11. Қорытынды ережелер.....	11
12. Танысу парағы.....	13
13. Өзгерістерді тіркеу парағы.....	14

	«С.Ж. АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ» КЕАҚ НАО «КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ С.Д.АСФЕНДИЯРОВА»	
	Дипломнан кейінгі білім беру факультеті Академиялық сапа бөлімі	Резидент-дәрігерінің кәсіптік этика кодексі
		Редакция: I 14 беттің 4 беті

1. Жалпы ережелер

1.1. Тағайындалуы

Осы кәсіптік этика Кодексі (бұдан әрі - Кодекс) «С.Ж.Асфендияров атындағы Қазақ ұлттық медицина университеті» КЕАҚ-да (бұдан әрі - Университет), клиникалық базаларда және өзге де ұйымдарда оқитын және клиникалық даярлықтан өтетін ұйымдарда білім беру және ғылыми қызметті жүзеге асыратын барлық дәрігер-резиденттер үшін міндетті әдеп нормаларының, кәсіптік көзқарастары мен мінез-құлық қағидаттарының жиынтығын білдіреді.

1.2. Қолдану саласы

Кодекс Университеттің барлық дәрігер-резиденттері үшін міндетті және олардың қызметіне:

- 1) Білім беру ортасында (аудиториялық, симуляциялық, қашықтықтан);
- 2) Клиникалық практикада Университет базаларында және серіктес денсаулық сақтау ұйымдарында;
- 3) Ғылыми-зерттеу қызметінде;
- 4) Егер ол кәсіби рөлімен байланысты болса, цифрлық және көпшілік ортаға (әлеуметтік желілер, мессенджерлер, онлайн-платформалар) қатысты.
- 5) Кодекс резиденттің орналасқан жеріне және қызмет нысанына қарамастан міндетті.

1.3. Нормативтік сілтемелер

1. «Қазақстан Республикасының Конституциясы» Конституция 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданды;
2. «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының 2020 жылғы 7 шілдедегі № 360-VI ҚР З Кодексі;
3. «Қазақстан Республикасының Еңбек Кодексі» Қазақстан Республикасының Кодексі 2015 жылғы 23 қарашадағы № 414-V ҚР З;
4. «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңы 2015 жылғы 18 қарашадағы № 410-V ҚР З;
5. «Қазақстан Республикасының 2015 - 2025 жылдарға арналған сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегиясы туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2014 жылғы 26 желтоқсандағы № 986 Жарлығы;
6. «Қазақстан Республикасы медицина және фармацевтика қызметкерлерінің ар-намыс кодексін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 23 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-319/2020 бұйрығы;
7. ISO 37001:2016 «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл менеджменті жүйелері - Қолдану жөніндегі талаптар мен нұсқаулық»;
8. WFME Global Standards for Postgraduate Medical Education (Дүниежүзілік медициналық білім беру федерациясы, 2020 жылғы редакция);
9. International Code of Medical Ethics (Халықаралық медициналық этика кодексі, World Medical Association, 2022 жылғы редакция);

	«С.Ж. АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ» КЕАҚ НАО «КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ С.Д.АСФЕНДИЯРОВА»		
	Дипломнан кейінгі білім беру факультеті Академиялық сапа бөлімі	Резидент-дәрігерінің кәсіптік этика кодексі	Редакция: I 14 беттің 5 беті

10. Университеттің ішкі нормативтік құжаттары.

1.4. Терминдер, анықтамалар, белгілер және қысқартулар

Термин / Қысқарту	Анықтама/таратып жазу
Duty of candour (ашықтық міндеті)	Науқасты және тәлімгерді медициналық көмек көрсетуге байланысты жағымсыз оқиғалар, қателер немесе асқынулар туралы адал және ашық хабардар етудің әдептілік қағидаты.
Just culture (әділдік мәдениеті)	Әдейі жасалмаған қателер мен оқыс оқиғалар тек жазалау үшін емес, оқыту және алдын алу үшін қарастырылатын қағидат.
WFME	Дүниежүзілік медициналық білім беру федерациясы (World Federation for Medical Education).
Дәрігерлік құпия	Медициналық көмекке жүгіну фактісі, денсаулық жағдайы, диагнозы, болжамы, емдеу әдістері туралы мәліметтер және науқастың жеке және отбасылық құпиясын құрайтын өзге де деректер.
Адал ақпарат беруші (whistleblower)	Заңнаманы, осы Кодексті немесе Университеттің ішкі нормативтік құжаттарын бұзу фактілері туралы адал хабарлаған адам.
Ақпараттандырылған келісім	Науқастың немесе оның заңды өкілінің мақсаттары, тәуекелдері және баламалы емдеу әдістері туралы толық ақпарат алғаннан кейін медициналық араласуға ерікті түрде келісуі.
Мүдделер қақтығысы (МК)	Резиденттің жеке мүдделері (қаржылық, кәсіптік, өзге де) оның кәсіби шешімдерінің әділдігіне және адалдығына әсер етуі мүмкін жағдай.
Тәлімгер (Супервизор)	Клиникалық және білім беру ортасында резиденттің қызметін басқару, бақылау және бағалау үшін Университет тағайындаған дәрігер немесе оқытушы.
Науқас	Медициналық көмекке жүгінген және резиденттің клиникалық қызметі шеңберінде медициналық көмек алатын адам.
Жеке деректер	Жеке деректер - белгілі бір немесе анықталатын жеке тұлғаға қатысты мәліметтер.
Резидент	Жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру бағдарламасында тәлімгердің (супервизордың) басшылығымен клиникалық, білім беру және ғылыми қызметті орындайтын білім алушы.
Ауысымды тапсыру-қабылдау	Ауысымды (кезекшілікті) аяқтау және бастау кезінде науқастар, олардың жай-күйі, жүргізілген және жоспарланған араласулар, тәуекелдер және шешілмеген мәселелер туралы ақпаратты және жауапкершілікті бір медицина қызметкерінен екіншісіне ресми беру процесі.

2. Кодекстің мақсаты мен міндеттері

2.1. Мақсаты

Резидент-дәрігердің медициналық мамандыққа деген сенімін нығайтуға, медициналық көмектің сапасы мен қауіпсіздігіне кепілдік беруге, академиялық адалдықты қолдауға, әділеттілік мәдениетін және қателер туралы ашық хабарламаны (just culture, duty of candour) дамытуға, сондай-ақ кәсіби және азаматтық құндылықтардың тұрақты жүйесін тәрбиелеуге бағытталған кәсіби қызметінде

	«С.Ж. АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ» КЕАҚ НАО «КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ С.Д.АСФЕНДИЯРОВА»	
	Дипломнан кейінгі білім беру факультеті Академиялық сапа бөлімі	Резидент-дәрігерінің кәсіптік этика кодексі Редакция: I 14 беттің 6 беті

жоғары этикалық стандарттарды қалыптастыруды және сақтауды қамтамасыз ету, дәрігердің миссиясына және халықаралық медициналық стандарттарға сәйкес келеді.

2.2. Міндеттері

1. Резиденттер үшін білім беру, клиникалық, ғылыми және цифрлық қызметте бірыңғай этикалық бағдарлар белгілеу.
2. Білім алушыларда дәрігердің миссиясына және халықаралық медициналық қоғамдастық стандарттарына сәйкес келетін кәсіби, азаматтық және адамгершілік құндылықтардың тұрақты жүйесін қалыптастыру.
3. Кәсіби этика, академиялық адалдық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлық нормаларын бұзғаны үшін құқықтарды, міндеттерді, тыйым салулар мен жауапкершілік шараларын регламенттеу.
4. Гуманизм, адалдық, ашықтық, әлеуметтік жауапкершілік, академиялық адалдық, клиникалық қауіпсіздік және пациенттің құқықтарын құрметтеу принциптерін енгізуді және сақтауды қамтамасыз ету.
5. Алдын алу, оқыту және медициналық көмектің сапасын үздіксіз жақсарту мақсатында клиникалық қателер мен инциденттерді ашық талқылау мәдениетін қалыптастыруға жәрдемдесу.
6. Білім беру және клиникалық практикадағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлықты және мүдделер қақтығысын болдырмау тетіктерін нығайту.

3. Кәсіби этика қағидаттары

Резидент-дәрігер келесі этикалық қағидаттарды басшылыққа алады:

1. Гуманизм — адам өмірінің құндылығын, пациенттің қадір-қасиеті мен құқықтарын тану, кемсітусіз көмек көрсету.
2. Пациенттің мүдделері мен қауіпсіздігінің басымдығы — пациенттің әлауқатының оқу және өзге де мүдделерден басым болуы.
3. Кәсіби адалдық — алдаудың, плагиаттың, бұрмалаудың немесе жалған деректердің кез келген түрлерін алып тастау.
4. Жауапкершілік — қабылданған шешімдер мен іс-әрекеттер үшін дербес жауапкершілік, құзырет шегінен шығу кезінде эскалацияға міндеттеме.
5. Үздіксіз даму — үнемі кәсіби және жеке өсуге ұмтылу, заманауи білімді, технологияларды және клиникалық хаттамаларды игеру.
6. Алқалылық — әріптестермен, тәлімгерлермен, оқытушылармен және басқа да кәсіп өкілдерімен құрметпен және қайырымды қарым-қатынас жасау.
7. Құпиялылық — дәрігерлік құпияны сақтау және пациенттердің дербес деректерін кез келген нысанда (ауызша, жазбаша, цифрлық) қорғау.
8. Әлеуметтік жауапкершілік — қоғамның денсаулығын сақтауға, ағартушылық қызметке және аурулардың алдын алуға қатысу.
9. Duty of candour (ашықтықтың міндеті) — пациентке, тәлімгерге және әріптестерге жағымсыз оқиғалар, асқынулар мен қателер туралы шынайы және ашық хабардар ету.

	«С.Ж. АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ» КЕАҚ НАО «КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ С.Д.АСФЕНДИЯРОВА»		
	Диполмнан кейінгі білім беру факультеті Академиялық сапа бөлімі	Резидент-дәрігерінің кәсіптік этика кодексі	Редакция: I 14 беттің 7 беті

10. Just culture (әділеттілік мәдениеті) — қасақана бұзушылық пен әділ қателік арасындағы айырмашылықты мойындау, репрессиялық шараларға емес, оқуға және оқиғалардың алдын алуға бағытталған.

11. Әділдік және кемсітушілік — жынысына, жасына, ұлтына, әлеуметтік мәртебесіне, сеніміне немесе өзге де белгілеріне қарамастан пациенттерге, әріптестерге және білім алушыларға тең қарым-қатынас.

12. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлық және мүдделер қақтығысының болдырмау — сыйлықтардан, сыйақылардан және шешімдердің әділдігіне әсер етуі мүмкін өзге де артықшылықтардан бас тарту.

4. Резиденттің құқықтары мен міндеттері

4.1. Пациенттерге қатысты:

1) Жынысына, жасына, ұлтына, әлеуметтік жағдайына, сеніміне, дініне немесе диагнозына қарамастан барлық пациенттерге медициналық көмек көрсетуге міндетті.

2) Пациенттің қадір-қасиетін, жеке өмірі мен құқықтарын құрметтеуге, гуманизм мен жанашырлық танытуға міндетті.

3) Дәрігерлік құпияны және дербес деректерді қорғау қағидаларын сақтауға міндетті.

4) Пациенттің немесе оның заңды өкілінің медициналық араласуларға ақпараттандырылған келісімін алуға міндетті.

5) Клиникалық белгісіздік немесе жағдай өз құзыретінен тыс шыққан кезде, дереу тәлімгерге (супервизорға) жүгінуге және пациентке зиян келтіруі мүмкін дербес әрекеттерден бас тартуға міндетті.

6) Барлық араласулар мен нәтижелерді көрсете отырып, медициналық құжаттаманы уақтылы, толық және дұрыс жүргізуге міндетті.

7) Пациентімен қарым-қатынаста пайдаланудың кез келген нысандарын немесе кәсіптік қашықтықты бұзуды болдырмауға міндетті.

4.2. Кәсіби ортада:

1) Аға әріптестерді, тәлімгерлер мен оқытушыларды құрметтеу және олармен субординацию сақтау.

2) Командалық жұмысты қолдау, қауіпсіз және құрметті кәсіби орта құруға ықпал ету.

3) Жанжалдарға, кемсітушілікке, қорлауға, қорқытуға, қудалауға және корпоративтік мәдениетті бұзуға жол бермеуге міндетті.

4) Міндеттерді қауіпсіз орындауға кедергі келтіретін жай-күй (шаршау, ауру, стресс, ПЗ пайдалану) туралы хабарлау және қалпына келгенге дейін жұмыстан қалыс қалуға міндетті.

5) Қызметтік жағдайын жеке мақсатта пайдаланбауға, сыйлықтар, қызметтер немесе шешімдердің әділетті болуына ықпал етуі мүмкін өзге де пайдаларды қабылдамауға міндетті.

4.3. Білім беру және ғылыми қызметте:

	«С.Ж. АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ» КЕАҚ НАО «КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ С.Д.АСФЕНДИЯРОВА»		
	Дипломнан кейінгі білім беру факультеті Академиялық сапа бөлімі	Резидент-дәрігерінің кәсіптік этика кодексі	Редакция: I 14 беттің 8 беті

1) Академиялық адалдықты сақтау: деректерді көшіруге, өзгертуге, жалғандыққа, бұрмалауға немесе плагиатқа жол бермеу.

2) Өзін-өзі тәрбиелеу мен оқыту нәтижелері үшін жауапкершілікті көрсете отырып, өз бетінше жұмыс жоспарын (БӨЖ және БТӨЖ) адал және жүйелі түрде орындауға міндетті.

3) Сенімді ақпарат көздерін міндетті түрде көрсете отырып, ғылыми, оқу және клиникалық жұмыстарды ресімдеуге міндетті.

4) Басқа авторлар мен әріптестердің зияткерлік меншігін құрметтеуге міндетті.

5) Зерттеулердің бастапқы деректерін сақтау және өңдеу қағидаларын сақтауға, этикалық және сараптама комитеттерінің шешімдерін орындауға міндетті.

6) Зерттеулердің бастапқы деректерін сақтау және өңдеу қағидаларын сақтауға, сондай-ақ жергілікті әдеп комитетінің және Университеттің өзге де уәкілетті органдарының және клиникалық базалардың шешімдерін орындауға міндетті.

4.4. Сандық ортада

1) Пациенттердің қатысуымен олардың жазбаша келісімінсіз фото-, бейне - және аудио материалдарды жарияламауға міндетті.

2) Пациенттердің, әріптестердің дербес деректерін немесе клиника мен Университеттің қызметі туралы ішкі ақпаратты ашық көздерде таратпауға міндетті.

3) Мессенджерлерде, әлеуметтік желілерде, цифрлық білім беру платформаларында кемсітушілік, агрессивті немесе қорлайтын хабарламалардан аулақ бола отырып, коммуникациялар этикасын сақтауға міндетті.

4) Рұқсат етілмеген қызметтер мен бұлтты платформаларды қоспағанда, медициналық ақпаратпен алмасу үшін тек рұқсат етілген арналарды пайдалануға құқылы.

5) Дәрігер мамандығына деген сенімге нұқсан келтіретін жарияланымдар мен түсініктемелерден бас тартуға құқылы.

5. Академиялық адалдық

5.1. Жосықсыз

Академиялық жосықсыздың кез келген көрінісі (көшіру, алдау, жалғандық жасау, деректерді бұрмалау, емтихан материалдарына рұқсатсыз қол жеткізу, басқалардың жұмысын заңсыз пайдалану, жеке басын ауыстыру) Кодексті өрескел бұзу ретінде қарастырылады.

5.2. Резиденттің міндеттері

Резидент белгіленген бақылау және бағалау рәсімдерін, сілтемелер мен дереккөздерді ресімдеу қағидаларын, сондай-ақ академиялық адалдықты қамтамасыз ету жөніндегі Университеттің ішкі регламенттерін сақтауға міндетті.

5.3. Қызмет нәтижелері

	«С.Ж. АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ» КЕАҚ НАО «КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ С.Д.АСФЕНДИЯРОВА»		
	Дипломнан кейінгі білім беру факультеті Академиялық сапа бөлімі	Резидент-дәрігерінің кәсіптік этика кодексі	Редакция: I 14 беттің 9 беті

Ғылыми зерттеулердің, емтихан тестілерінің, практикалық тапсырмалардың және өзге де бағалау іс-шараларының барлық нәтижелері объективті, шынайы және фактілерді бұрмаламай резиденттің жеке өзі алуы тиіс.

5.4. Жауапкершілік

Академиялық жосықсыздың фактілерін Университеттің академиялық адалдық жөніндегі комиссиясы белгіленген тәртіппен қарауға тиіс. Тәртіп бұзушылықтар практикаға жіберуден айыруға немесе оқудан шығаруға дейін тәртіптік жауапкершілікке әкеп соғады.

6. Мүдделер қақтығысы, индустриямен өзара іс-қимыл және сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер

Резидент өзінің шешімдері мен іс-әрекеттерінің объективтілігіне әсер етуі мүмкін кез келген нақты немесе әлеуетті мүдделер қақтығысын (қаржылық, академиялық, кәсіби, жеке) уақтылы декларациялауға міндетті.

Егер бұл кәсіби қызметтің объективтілігіне әсер етуі мүмкін болса, науқастардан, олардың туыстарынан, фармацевтикалық және медициналық саласының өкілдерінен сыйлықтарды, сыйақыларды, қызметтерді, шақыруларды немесе басқа артықшылықтарды қабылдауға жол берілмейді.

Фармацевтикалық және медицина саласының өкілдерімен өзара іс-қимыл жасау Университет немесе клиникалық базасы ұйымдастыратын ресми бекітілген білім беру, ғылыми немесе клиникалық іс-шаралар шеңберінде, демеушілік және қатыстылық туралы ақпаратты міндетті түрде ашу арқылы рұқсат етіледі.

Резидент санитарлық-гигиеналық нормаларды, биологиялық қауіпсіздік талаптарын, еңбек қауыпсіздігін және қолданыстағы клиникалық хаттамаларды сақтауға міндетті.

Қызметтік бабын жеке бас мүддесі үшін теріс пайдалану, сондай-ақ пациенттерге немесе әріптестерге сенім артудың кез келген нысанына жол берілмейді.

7. Коммуникация, сыртқы түрі, инфекциялық бақылау және ауысымды тапсыру-қабылдау

Резиденттің сыртқы түрі іскерлік, ұқыпты және инфекциялық бақылау стандарттарына сәйкес болуы кере; резидент сәйкестендіру бейджін тағуға және белгіленген жеке қорғаныс құралдарын пайдалануға міндетті.

Резидент медициналық деонтология ережелерін қатаң сақтай отырып, науқасты диагнозы, жоспарланған араласулар мен емдеу әдістері туралы анық, этикалық және қолжетімді түрде хабардар етуге міндетті.

Кәсіби қарым-қатынаста резидент әріптестерін құрметтеуге, эмпатия көрсетуге, жақсы тыңдаушы болуға және сындарлы диалогты сақтауға міндетті.

Резидент өзінің біліміндегі немесе дағдыларындағы шектеулерді мойындаған кезде, олар дереу аға әріптестерінен, тәлімгерлерінен немесе супервизорларынан қолдау сұрауға міндетті.

	«С.Ж. АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ» КЕАҚ НАО «КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ С.Д.АСФЕНДИЯРОВА»		
	Дипломнан кейінгі білім беру факультеті Академиялық сапа бөлімі	Резидент-дәрігерінің кәсіптік этика кодексі	Редакция: I 14 беттің 10 беті

Ауысымды тапсыру-қабылдау белгіленген тәртіппен жүзеге асырылады және әріптестеріне пациенттердің жай-күйі, жүргізілген және жоспарланған араласулар, тәуекелдер және шешілмеген мәселелер туралы толық, дұрыс және уақтылы хабарлауды көздейді.

Дөрекілікке, кемсітушілікке, құдалауға, буллингке және қадір-қасиетті қорлайтын мінез-құлықтың бақа түрлеріне жол берілмейді.

8. Жауапкершілік және ықпал ету шаралары

Кодекстің ережелерін бұзғаны үшін резидент Университеттің ішкі нормативтік актілерінде белгіленген тәртіппен тәртіптік жауапкершілікке тартылуы мүмкін. Әсер ету шараларына мыналар жататды:

- 1) ескерту немесе сөгіс;
- 2) клиникалық практикаға жіберуді шектеу немесе уақытша жібермеу;
- 3) қайта аттестаттау немесе қайта тапсыру;
- 4) ауыр бұзушылықтардың ауыр немесе жүйелі жағдайларында оқудан шығару.

Бұзушылықтардың барлық жағдайларын Университеттің тәртіптік комиссиясы әділ рәсім қағидаттарын сақтай отырып қарайды: уақтылы хабарлау, түсініктемелер мен дәлелдемелерге құқығы, комиссия мүшелерінде мүдделер қақтығысының болмауы, қараудың ақылға қонымды мерзімдері және апелляция мүмкіндігі.

Мүдделер қақтығысы анықталған немесе болған кезде резидент бұл туралы өзінің басшысына, тәлімгеріне немесе Университеттің комплаенс-қызметіне дереу хабарлауға міндетті.

Кәсіптік этика қағидаттары бұзылған жағдайларда білім беру сипатындағы шаралар (remediation) қолданылуы мүмкін: түзетуші оқыту, тәлімгерлік, этика және кәсібилік бойынша қосымша тренингтерге қатысу.

9. Іске асыру және қолдау тетіктері

Кодекспен танысу резидентура бағдарламасына қабылдау кезінде қол қою арқылы жүргізіледі.

Университетте резиденттердің кәсіби этикасы жөніндегі Комиссия жұмыс істейді, оның құрамына профессорлық-оқытушылық құрамның өкілдері, тәлімгерлер, білім алушылар (резиденттер), сондай-ақ әкімшілік пен комплаенс-қызметтің өкілдері кіреді.

Білім алушыларға қолдау сервистеріне қолжетімділік беріледі соның ішінде:

- 1) психологиялық қызмет;
- 2) тәлімгерлік қызметі;
- 3) бұзушылықтар туралы хабарламаның анонимді арналары (корпоративтік пошта, электрондық нысан, комплаенс-желі).

Университет Кодекстің бұзылғаны туралы хабарлаған адал ақпарат берушілерді (білім алушылар, ПОҚ, қызметкерлер) қысымның немесе қудалаудың кез келген түрінен («non-retaliation» қағидаты) қорғауды қамтамасыз етеді.

	«С.Ж. АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ» КЕАҚ НАО «КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ С.Д.АСФЕНДИЯРОВА»		
	Дипломнан кейінгі білім беру факультеті Академиялық сапа бөлімі	Резидент-дәрігерінің кәсіптік этика кодексі	Редакция: I 14 беттің 11 беті

Кәсіби этика жөніндегі Комиссия жыл сайын білім беру процесі мен клиникалық практиканы жетілдіру жөніндегі ұсыныстарды қамтитын этикалық ортаның жай-күй туралы талдамалық есеп дайындайды.

10. Университет қызметкерлерінің жауапкершілігі

Университет қызметкерлері, оқытушылары және ғылыми қызметкерлері міндетті:

- 1) академиялық адалдық және кәсіби этика қағидаттарын қалыптастыруға және енгізуге жәрдемдесу;
- 2) резиденттерді дереккөздер мен сілтемелерді ресімдеудің дұрыс әдістеріне үйрету;
- 3) бағалаудың объективтілігі мен ашықтығын қамтамасыз етуге міндетті;
- 4) қиянат жасауға, бопсалауға, кемсітуге және қудалауға жол бермеуге;
- 5) адамгершілік мінез-құлықтың және Кодекс нормаларын сақтаудың жеке үлгісін көрсетуге міндетті;
- 6) барлық резиденттер үшін қауіпсіз супервизияны және тең оқу жағдайларын қамтамасыз етуге міндетті;
- 7) анықталған Кодексті бұзушылықтар туралы белгіленген тәртіппен хабарлауға міндетті.

11. Қорытынды ережелер

11.1. Өзгерістер мен толықтырулар енгізу тәртібі

Осы Кодекске өзгерістер мен толықтырулар Университеттің құрылымдық бөлімшелерінің бастамасы бойынша, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасы, халықаралық стандарттар немесе Университеттің ішкі нормативтік құжаттары өзгерген кезде енгізіледі.

Өзгерістер жобасы құжатты реттеу саласына байланысты заң бөлімімен және Университеттің басқа да мүдделі құрылымдық бөлімшелерімен міндетті түрде келісілуге тиіс, содан кейін Университет Басқармасының шешімімен бекітіледі.

11.2. Құжаттың қолданылу мерзімі

Кодекс Университет Басқармасының отырысында бекітілген сәттен бастап күшіне енеді және ол ресми түрде жойылғанға немесе жаңа редакциямен ауыстырылғанға дейін қолданылады.

Құжатты қайта қарау кемінде үш жылда бір рет немесе одан бұрын — Университеттің нормативтік базасы, құрылымы өзгерген кезде жүзеге асырылады.

11.3. Танысу және жариялау тәртібі

Кодекстің өзекті редакциясы Университеттің ресми сайтында орналастырылады. Құжаттың мұрағаттық нұсқалары істер номенклатурасына және мұрағаттық сақтау мерзімдеріне сәйкес сақталады.

	«С.Ж. АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ» КЕАҚ НАО «КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ С.Д.АСФЕНДИЯРОВА»		
	Дипломнан кейінгі білім беру факультеті Академиялық сапа бөлімі	Резидент-дәрігерінің кәсіптік этика кодексі	Редакция: I 14 беттің 12 беті

Кодекстің күші қолданылатын барлық қызметкерлер бекітілген сәттен бастап 10 жұмыс күні ішінде оның өзекті редакциясымен танысуға міндетті.

11.4. Орындалуын бақылау

Осы Кодекстің сақталуын бақылауды жауапты Дипломнан кейінгі білім беру факультеті жүзеге асырады.

«С.Ж. АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТИ» КЕАҚ
НАО «КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ С.Д.АСФЕНДИЯРОВА»

Диполмнан кейінгі білім беру факультеті
Академиялық сапа бөлімі

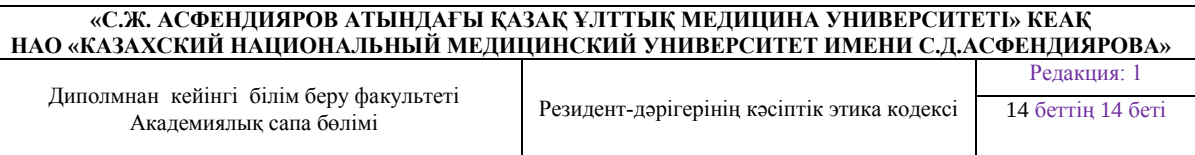
Резидент-дәрігерінің кәсіптік этика кодексі

Редакция: 1

14 беттің 13 беті

12. Танысу парағы

[illegible]

[illegible]